

Az Oltár-kő

Az Oltár-kő a Keleti-Kárpátok középső hegycsoportjában a Gyilkos-tó és a Békás-szoros között, a Békás-, és Lapos-patak összefolyása fölött, festői, mészkőből álló sziklaszirt.

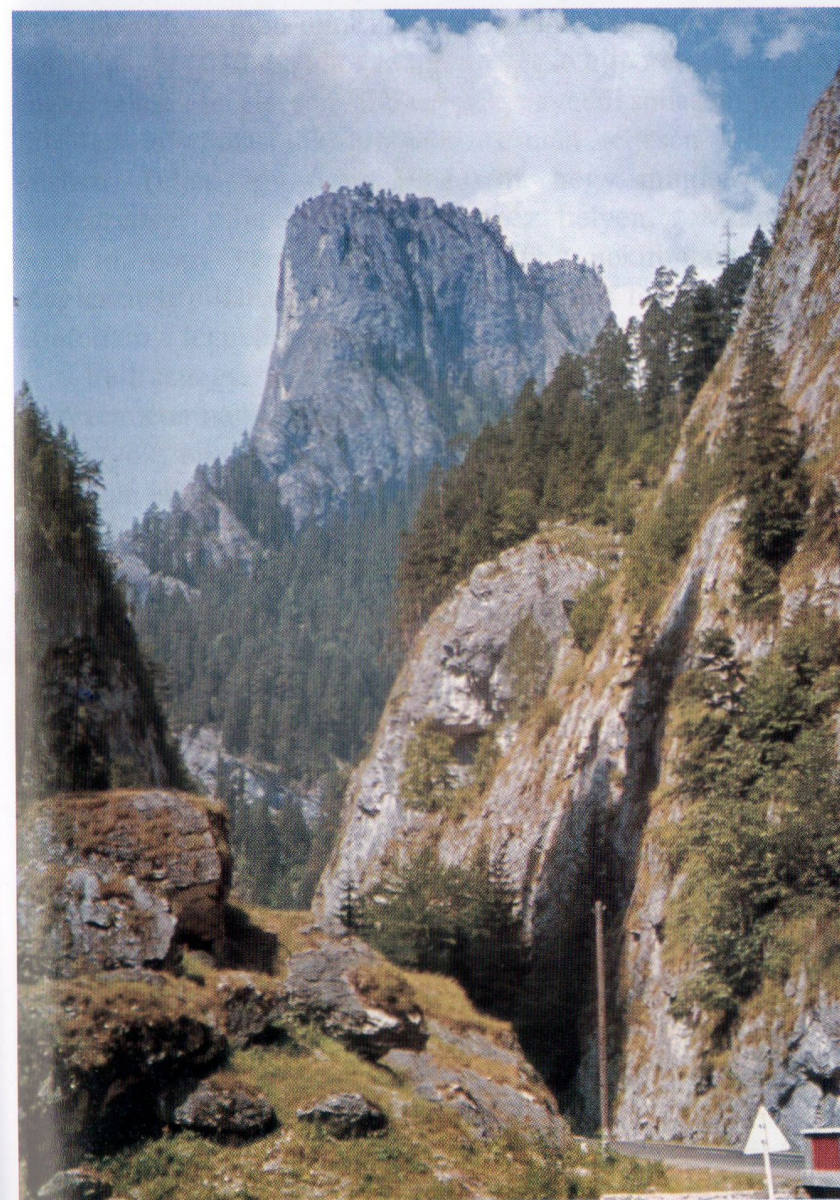
A környék legismertebb és legszembetűnőbb sziklaalakzata; a karcsú torony még a gépkocsival átrobogók figyelmét is felkelti. A szirt adatait Wild Ferenc munkájából adjuk: „Taraja ÉNy–DK irányú keskeny, ún. fűrészfog-gerinc, melyet mély csorba két csúcsra tagol: az Északi-csúcs 1156 m magas, a Déli-csúcs 1154 m. A műút felől egyik csúcs sem látszik, csupán a Déli-csúcsnál 14 méterrel alacsonyabban elterülő hatalmas Terasz pereme.” A szirt környezetéből 160 méterre emelkedik ki; falai függőlegesek, ezért csak hegymászótechnikával lehet tetejére feljutni. Épp ezért első megmászására aránylag későn, csak 1934-ben került sor, miután angol és olasz hegymászók sikertelenül próbálkoztak a feladattal. Ekkor két brassói alpinista: Csallner Erwin és Goldschmidt Waldemar János oldották meg a feladatot. Az első megmászás történetét szintén Wild Ferenc könyve alapján idézzük:

„Goldschmidt az első világháború alatt az Alpokban, a nálánál jóval fiatalabb Csallner a Királykőn tanult meg mászni. A két brassói előbb hat napig tanulmányozta a terepet, majd szeptember 8-án reggel 8 órakor a Gyopár villából, a mai Békás-szoros turistaházból indult a döntő ostromra. Alulról több száz nyaraló és turista figyelte minden mozdulatukat. Mikor szerencsésen feljutottak a Csúcsra (négy és fél órai mászás után), ahol kitűzték a lobogót, az alatt bámuló tömeg örömrivalgásban tört ki...”

Ha tárgyilagosak akarunk lenni az első megmászás kérdésében, akkor figyelembe kell vennünk a következő pontosítást: „Az 1934. szeptember 8-i sikeres feljutásnál a csapat idősebb tagja, az akkor már negyven év fölött járó Goldschmidt a csúcsra vezető kötélhosszat nem mászta meg, hanem megvárta társát a sziklapárkányon. Csallner nem akarta társa érdemeit kisebbíteni, és az örömmámorban úszó publikumnak ezt nem említette. Goldschmidt Waldemart azonban nem hagyta nyugodni az önérzete, a következő évben visszatért, és július 8-án csapattársaival (Eberhard Heum, Alfred Prox és Raimund Samhammer) megmászta az Oltár-kőt.”

Az Oltár-kő irodalmának ismeretében ezt kell a második megmászásnak tekinteni. Mindezek ellenére a közvélemény és a régebbi hegymászó-irodalom is az első sikeres mászást „a két brassói” érdemként tartja számon, pedig az első ember, kinek a lába az Oltárkő 1156 m-es csúcsát érintette, Csallner Erwin volt. Mária királyné, akit táviratilag üdvözöltek lejövetelük után a hegymászók, melegen válaszolt, és gratulált a teljesítményhez, a gyergyószentmiklósi Közbirtokosság pedig egy-egy parcellát ajánlott fel a kiváló hegymászóknak a Gyilkos-tó közelében.

A harmadik megmászásra 1941. június 15-én került sor Kreisz Sándor által. Ez is, mint később a Keresztes mászása, egyéni vállalkozás volt, de kellő felszereléssel (kötél, karabiner, kalapács stb.). Az eseményről az Erdély 1941. évi 11-es száma tudósít. Ebből idézünk: „Két különösen nehéz sziklahajláshoz értem, s volt pillanat, amikor azt hittem, nem jutok fel. – Cipővel nem lehetett tovább menni, levettem a cipőmet s próbáltam mezitláb. Sokkal jobb volt, mert a lábujjaimmal szinte éreztem darabról-darabra minden kövecskét, s különösen a leszállásnál képtelen lettem volna a cipőm orrával kikeresni a megállásra alkalmas, sokszor néhány ujjnyi sziklakiszögellést.

Az Oltárkő

Már a második kihajláshoz értem, próbáltam feljutni, de nem sikerült. A több mint két méter magas sima fal felett csak annyi helyet találtam, ahol az ujjaim végső ujjpereceivel tudtam fogást találni, ha alacsonyabb vagyok, egyedül sohasem jutok itt fel. Így is a második próbálkozás után teljesen kimerülve vártam. Teljes egy óráig pihentem, hogy minden erőmet összeszedve, túljussak ezen a nehéz helyen... Mikor úgy éreztem, hogy visszatért az erőm, újra nekifogtam és egy megfeszített pillanat, egy lendület és sikerült feljebb jutnom, s átjutottam a legnehezebb részen.

Féltizenegy óra volt, amikor felértem a kb. 25 négyzetméter nagyságú tetőre. Boldogan megállapítottam, hogy itt vagyok, sikerült... A zsákomat felhúztam magam után és boldogan ebédeltem.”

Az Oltár-kő negyedik megmászása Keresztes Zoltán gyergyóalfalusi hegymászó nevéhez fűződik, aki először csak fogadásból, később székely büszkeségből mászta meg a követ, állítólag többször is. Első sikeres mászása 1942. szeptember 24-én volt. Mászás utáni nyilatkozatából idézünk: „Sokszor csak annyi kicsi támasztóhelyem volt, ahova éppen a lábam nagyujja tapadhatott, s akkora kapaszkodórés, ahova két ujjam ragadhatott. A végén már minden inam remegett az erőlködéstől, de csak másztam, s egyszer fenn voltam... Erősen jó érzés volt!”

Az idézett vallomásokból az olvasó számot vethet azzal, hogy micsoda akaraterőt, bátorságot és fizikai teljesítményt követel meg a hegy azoktól, akik megmászására vállalkoznak. Erre mondjuk azt, hogy emberfeletti! A harmincas években legfeljebb kötél, karabiner és kalapács segítségével juthattak fel bátor elődeink a függőleges falú mészkőtornyokra, mint amilyen az Oltár-kő.

Nyilvánvaló, hogy azóta a sziklamászás technikája, a felszerelés és a módszerek sokat fejlődtek, így érthető, hogy

később többen feljutottak a sziklaszirtre. Mászóutakat jelöltek ki. Az egyik ilyen mászóút az 1942-ben megnyitott Honvédek útja volt. A második világháború éve alatt a Gyilkos-tónál hegyivadász altisztképző tanfolyam működött, a sziklamászás és a szíes fortélyaira a német hadsereg javarészt osztrák származású kiképzői oktatták az újoncokat. Az említett út kiszégezői ezek közül kerülhettek ki.

Az Oltár-köre vezető másik út kijelölését tragikus baleset hiúsította meg. Erről Wild Ferenc egyik cikkéből közlünk idézetet: „Petriu Puiu és Petrov Iosefina 1948-ban kísérelte meg a Középső-tornyot a terasz tornyától elválasztó látványos repedés megmászását, de az előlmászóval kiszakadó hatalmas kőtömb balesetet okozott; ez zuhanás közben a biztosítókötetet elvágta. Petriu Puiu a Lapos-patak szikláin lelte halálát. Petrov Iosefina a sziklafalon töltött egy nap és egy éjszaka után (még nem volt maroktelefon) saját erejéből ereszkedett vissza. 1953-ban Fomino Emil és Bleahu Marțian társaságában fejezte be az azóta Petria-repedés néven ismert mászóutat.”

Az Oltár-kő megmászása „hőskorának” felelevenítése érdekes és hasznos, mert ez az erdélyi hegymászó-történelem egyik dicső és emlékezetes lapja.

Könyvészet:

1. Székely Géza: *Az Oltárkő első megmászása*. Erdély, 1934, 6. szám.
2. Illyés Bertalan: *Az Oltárkő második megmászása*. Erdély, 1941, 11. szám.
3. *Az Oltárkő harmadik megmászása*. Erdély, 1942, 10. szám.

4. Wild Ferenc: *Adalékok az Oltárkő megmászásának történetéhez*. Erdélyi Gyopár, 1997, 2. szám.

5. Wild Ferenc: *A Békás-szoros és környékének sziklamászó-kalauza*. Budapest, 1999, Dimap Bt. & Wild Ferenc kiadása.

